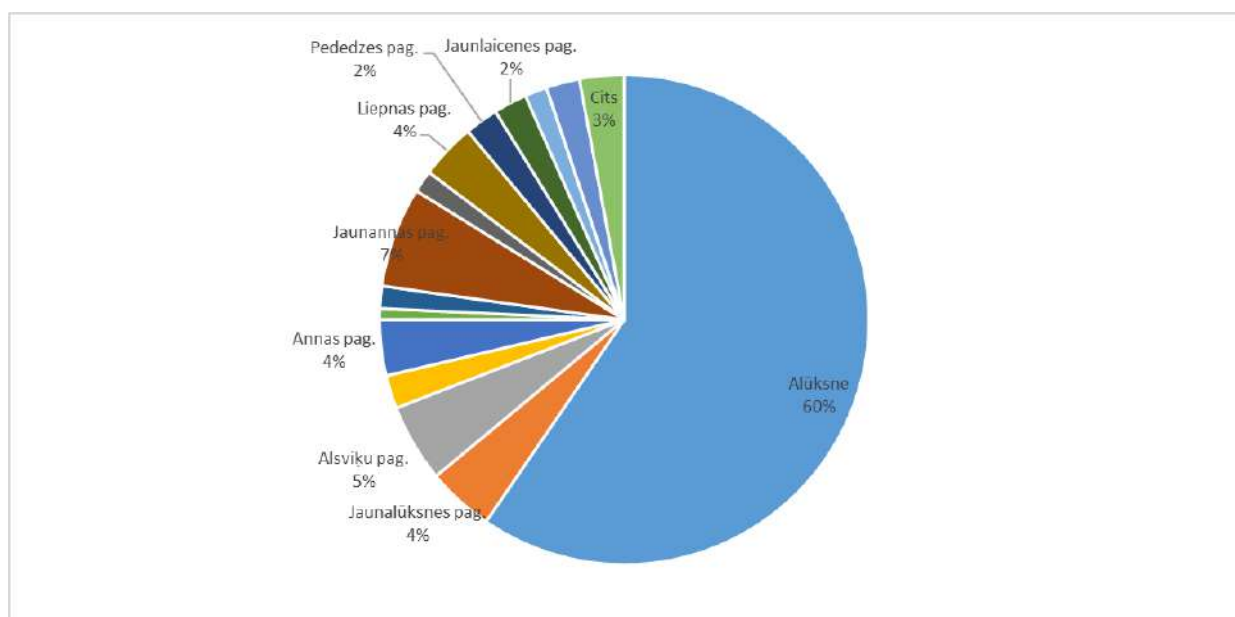

Alūksnes novada jauniešu aptaujas anketas 2025 rezultāti

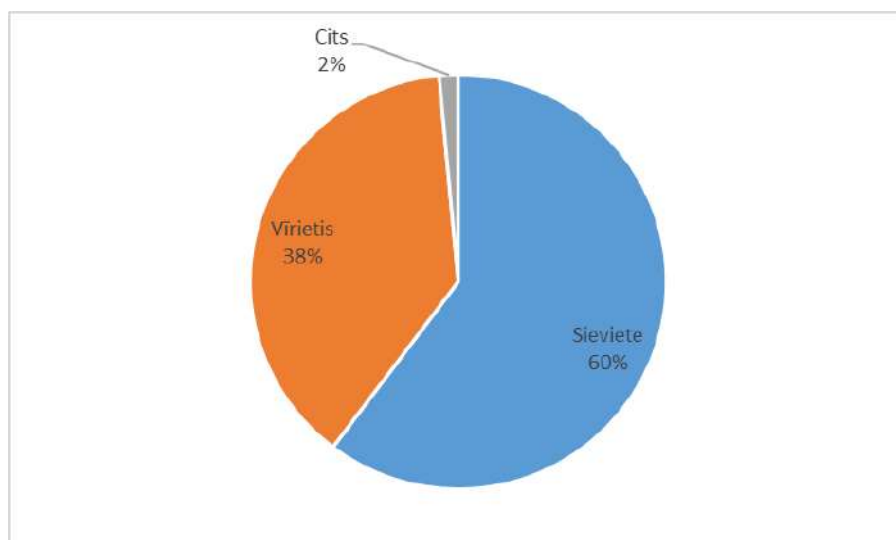
2025. gada februārī Alūksnes Bērnu un jauniešu centrs veica Alūksnes novada jauniešu anketēšanu, lai noskaidrotu jauniešu brīvā laika pavadīšanas paradumus, intereses un vēlmes. Anketēšanas mērķgrupa bija Alūksnes novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Aptaujas jautājumi tika sadalīti vairākas daļās - vispārīgā daļa (visiem respondentiem), par jauniešiem līdz 19 gadiem (t.sk. divas sadaļas par interešu izglītību) un par jauniešiem pēc 19 gadiem. Aptauja bija anonīma un tajā piedalījās 136 respondenti, no tiem aptuveni 40% norādījuši, ka pieder kādai jauniešu grupai ar ierobežotām iespējām (veselības, atkarību problēmu dēļ, nemācās un nestrādā, dzīvo tālu no novada centra, pieder kādai etniskai minoritātei vai LGBTQ kopienai u.c.).

1. sadaļa Vispārīgie dati par respondentiem

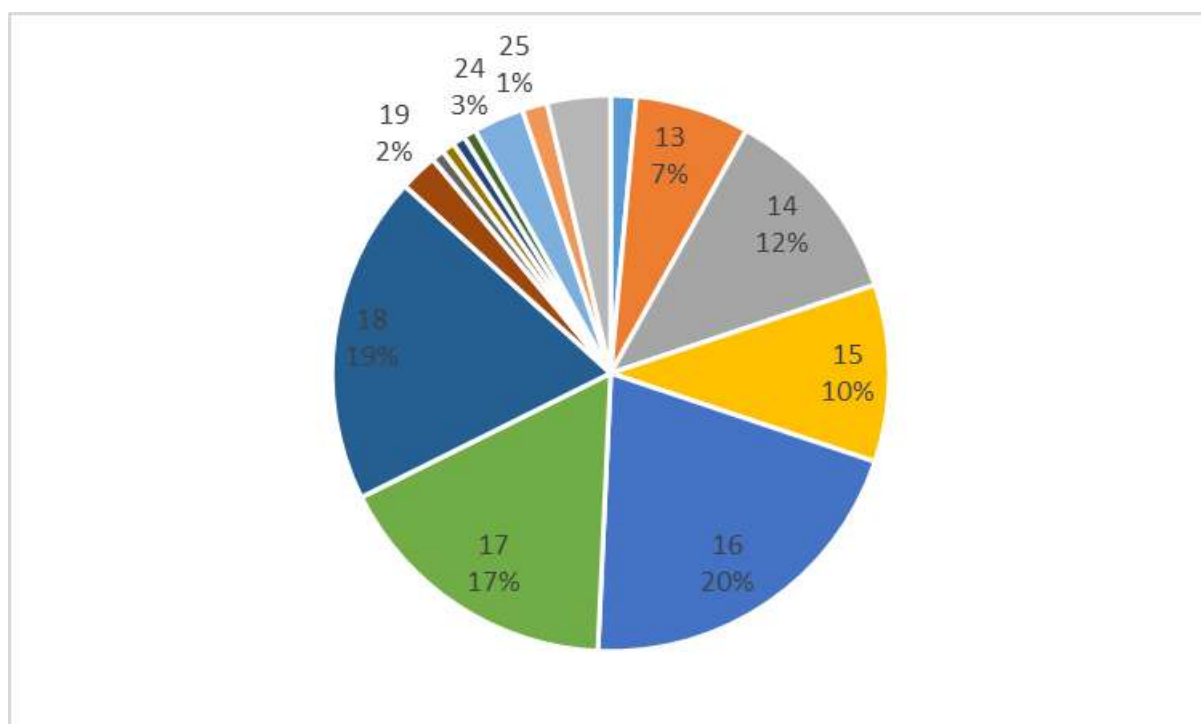
1.1. attēls Respondentu sadalījums pēc pastāvīgās dzīvesvietas, %

Varam novērot, ka lielākā daļa jeb 60% (81) respondentu ir norādījuši, ka viņu pastāvīgā dzīvesvieta atrodas Alūksnē, 35% (48) kā pastāvīgo dzīvesvietu, kur ikdienā uzturas norādījuši kādu no novada pagastiem un tikai 5% kā pastāvīgo dzīvesvietu norādījuši Rīgu vai citu teritoriālo vienību, šie ir jaunieši, kas uzskata sevi par alūksniešiem, bet ikdienā strādā vai mācās kādā citā pilsētā, valstī.

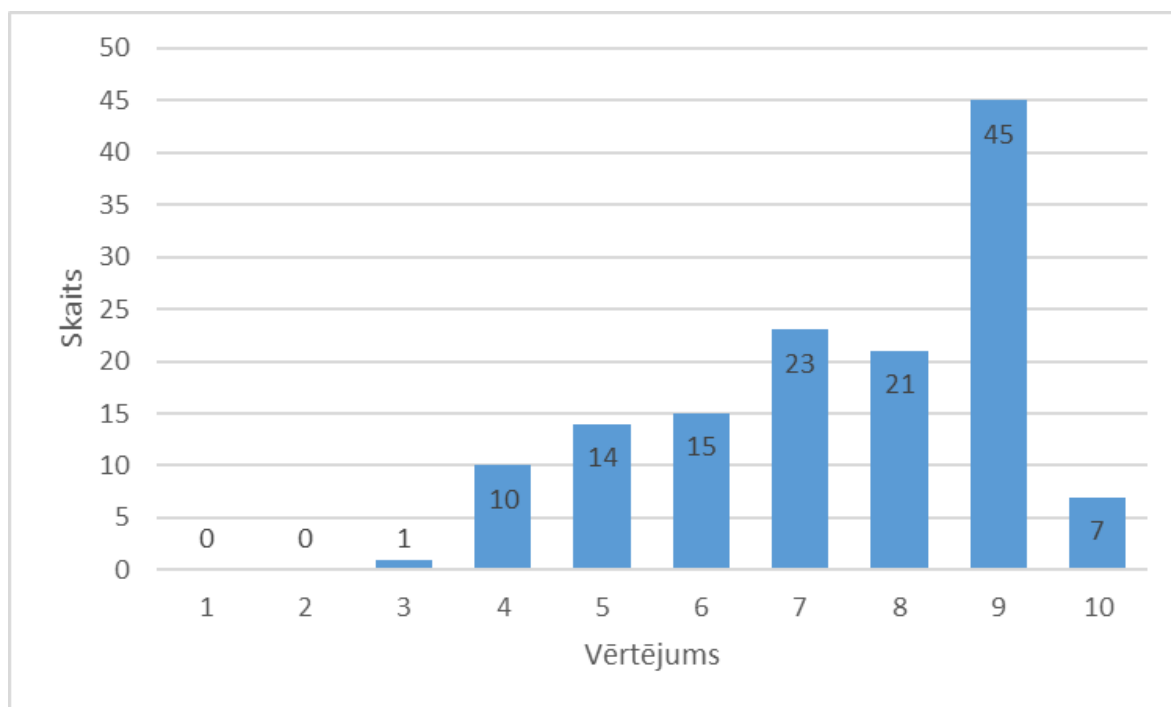
1.2. attēls Respondentu sadalījums pēc dzimuma, %

Lielākā daļa respondentu, 60% (82), ir bijušas sievietes, 38% (52), norādījuši, ka ir vīrieši un 2% (2) norādījuši citu dzimumu (transpersonas un tml.).

1.3. attēls Respondentu sadalījums pēc vecuma, %

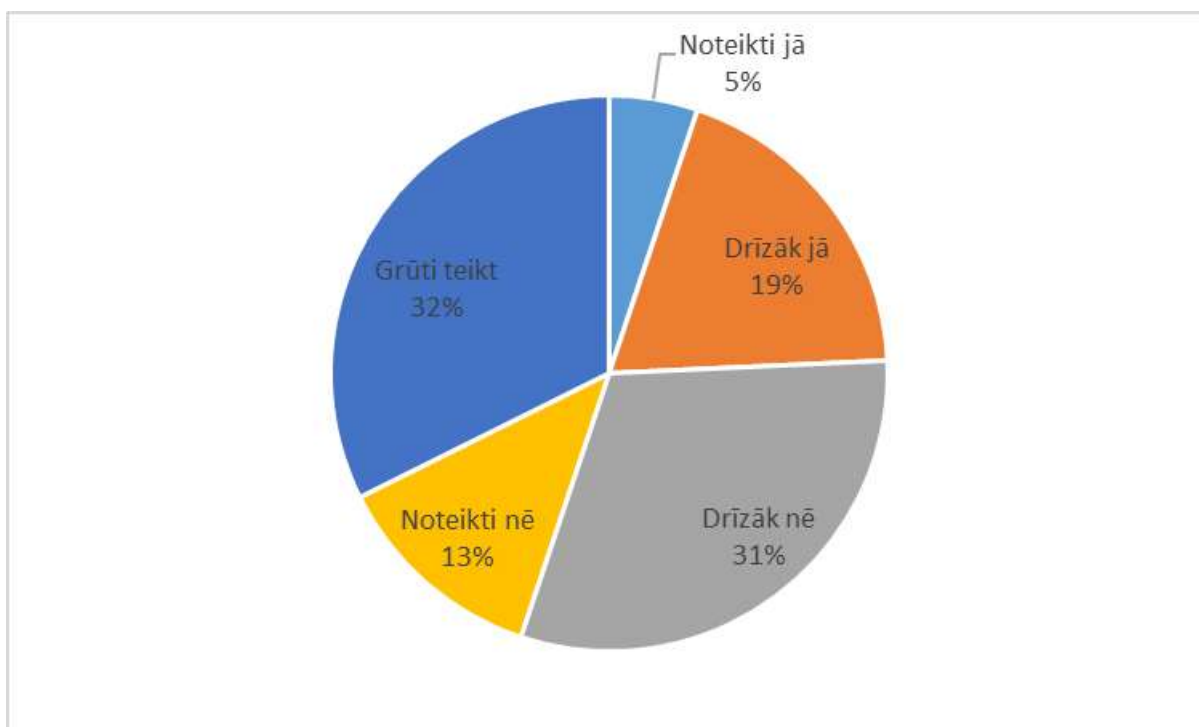
Kā varam novērot 1.3. attēlā lielākā daļa respondentu, 85% (116), kā savu vecumu ir norādījuši 13-18 gadus, kas atspoguļo to, ka Alūksnes novadā pārsvarā uzturas skolas vecuma jaunieši un tā ir tiešā mērķauditorija ar ko visvairāk strādā anketas veidotāji (Alūksne Bērnu un jauniešu centrs).

1.4. Respondentu vērtējums par to cik apmierināti ir ar Alūksnes novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, mācīties, skaits

Vidējais respondentu vērtējums skalā no 1 līdz 10 par Alūksnes novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un mācīties ir 7,4 balles. Lielākā daļa respondentu (73) vērtē savu dzīvi novadā ar 8 līdz 10 ballēm, kas ir gana augsts vērtējums. Kad vaicāts, kas ir galvenie iemesli kāpēc neesi apmierināts ar Alūksnes novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un mācīties jaunieši min, ka ir maz brīvā laika pavadīšanas iespēju, trūkst darbavietu un būtu jāatjauno dzīvojamais fonds (daudzdzīvokļu nami ir novecojuši). Tāpat jaunieši izsaka viedokli, ka ir nesakārtots jautājums par transporta pieejamību, maršrutu grafikiem uz pagastiem, liedzot izmantot dažādas pieejamās iespējas pilsētā vakaros. Kā neapmierinātības iemeslus respondenti min arī skolu reformu un to, ka kā topošie studenti neredz iespējas atgriezties novadā iepriekš minēto iemeslu dēļ.

Jautājot par pirmo asociāciju kas jauniešiem nāk prātā, domājot par jauniešu iespējām un aktivitātēm Alūksnes novadā, lielākā daļa atbilžu ir saistītas ar jauniešu centru (MJIC "PaGalms"), sportu un sporta aktivitātēm, mūzikas un mākslas skolām, interešu izglītība (pulciņi). Tomēr daudz ir arī minēts par nevienlīdzību starp pilsētu un pagastiem un to, ka transporta pieejamības dēļ jaunieši, kas dzīvo pagastos daudzas iespējas nevar izmantot.

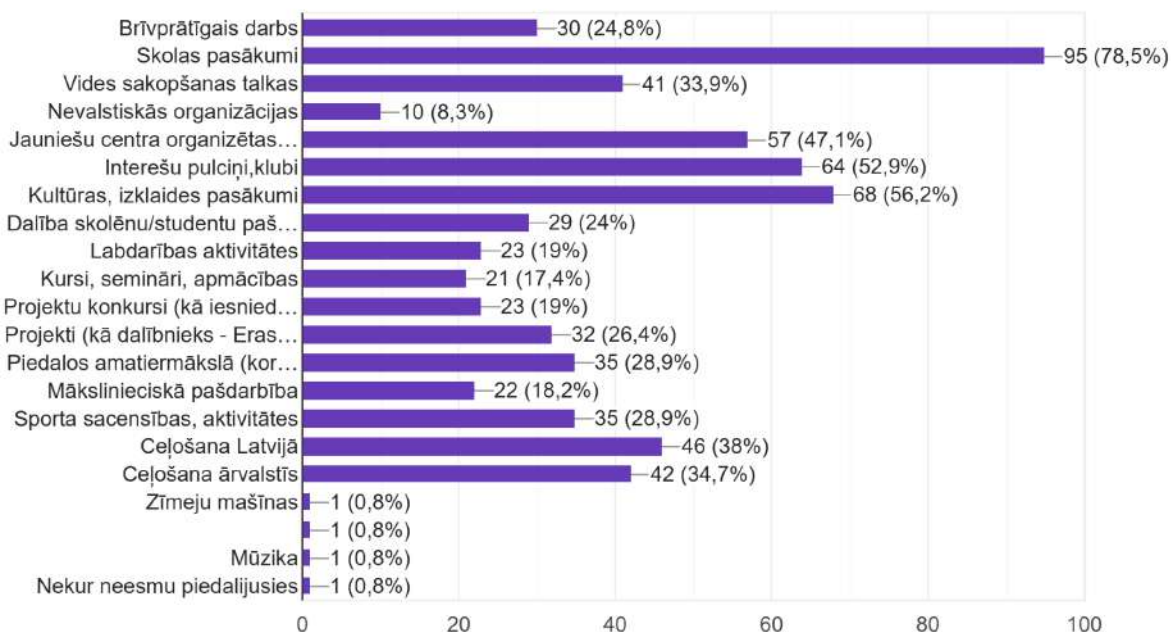

1.5. attēls Respondentu vērtējums par to vai savu nākotni saista ar Alūksnes novadu, %

Diemžēl tikai 24% (33) respondentu savu nākotni saista ar Alūksnes novadu, 44% (59) jau šobrīd domā, ka nākotnē nedzīvos Alūksnes novadā. un 32% (44) šobrīd to ir grūti prognozēt, iespējams, vēl par to nedomā vai tas nav aktuāli šobrīd (mazākiem jauniešiem). Kad vaicāts par iemesliem, kāpēc ir atbildējuši ar kādu no "nē" atbildēm, lielākā daļa jauniešu min studijas (Alūksnes novadā šobrīd atrodas LU filiāle, Alsviķos darbojas Smiltenes tehnikuma Alsviķu teritoriālā struktūrvienība - ar ierobežotu studiju un profesionālās izglītības piedāvājumu), kā arī darba iespējas nākotnē.

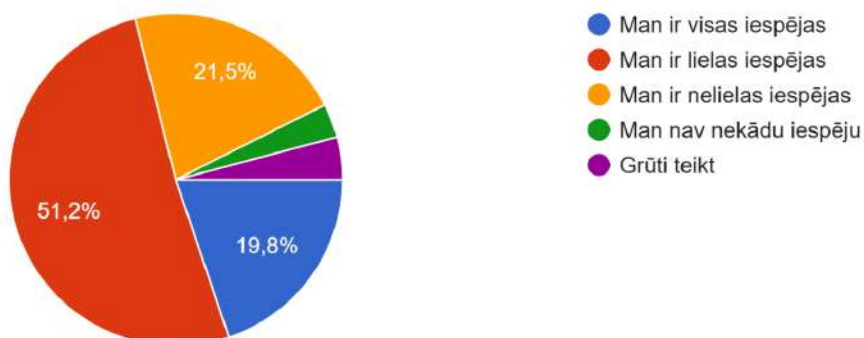
2. sadaļa par jauniešiem līdz 19 gadiem

Šajā vecumā grupā saņēmām atbildes no 121 respondenta.

2.1.attēls Respondentu apmeklētie pasākumi/aktivitātes pēdējā gada laikā, skaits un % (no 121)

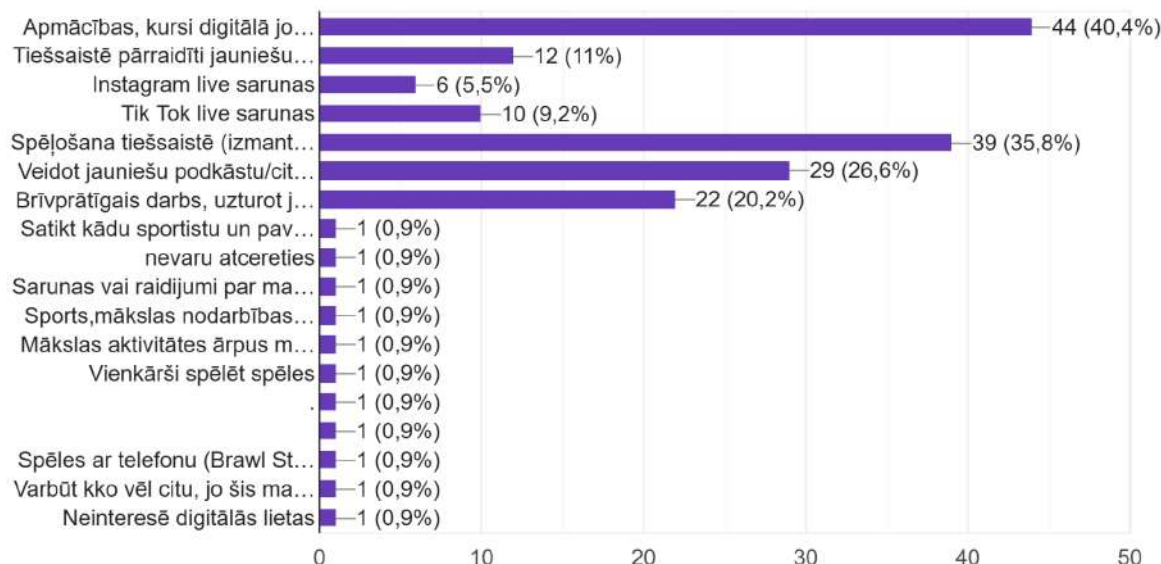
Likumsakarīgi, ņemot vērā respondentu vecumu, ka lielākā daļa no 121 jaunieša šajā vecuma grupā (78,5%) pēdējā gada laikā ir piedalījušies (kā organizatori, dalībnieki vai apmeklētāji) skolas pasākumos (skatīt 2.1. attēlu). Tā pat vairāk kā puse šo jauniešu norāda, ka ir apmeklējuši jauniešu centra organizētos pasākumus, aktivitātes, kultūras un izklaides pasākumus un interešu izglītības pulciņus. 30 jaunieši (24,8% no 121) arī norādījuši, ka iesaistījušies brīvprātīgā darba aktivitātēs, kas ir salīdzinoši labs rādītājs.

2.2.attēls Respondentu vērtējums par brīvā laika pavadīšanas iespējām, % (no 121)

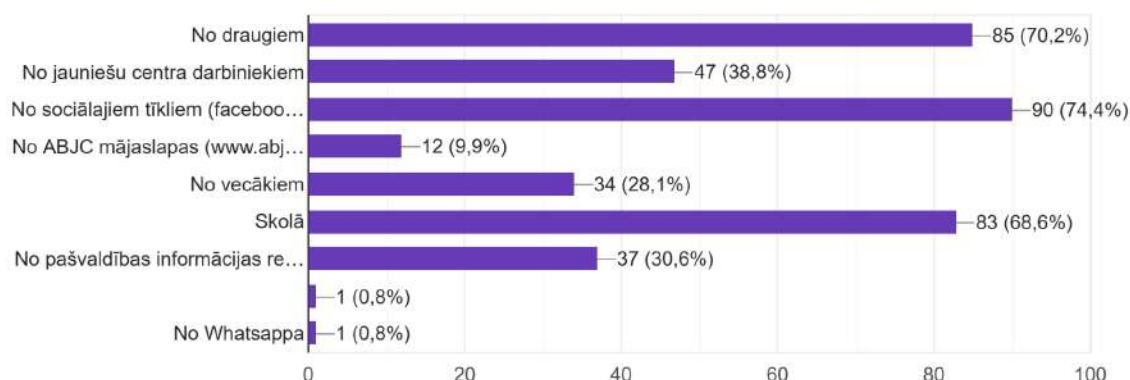
Kopumā respondenti labi vērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi vēlas (skatīt 2.2.attēlu), 71% vērtē, ka viņiem ir visas vai lielas iespējas. Kad vaicāts kādu brīvā laika pavadīšanas iespēju viņiem trūkst vai vēlētos, lai būtu pieejamas, izskan dažādi viedokļi - " kaut ko saistītu ar auto un autosportu", "vairāk prāta spēles un erudīcijas konkursus", "veloceliņi pilsētā, baseins, tenisa laukums", "āra kartings (lielāka trase)", "bezmaksas nodarbtības pilsētā pēc stundām un pagastā brīvdienās", "es vēlētos, lai ir

pieejamas aktivitātes ar augstu adrenalīna sajūtu”, “mazliet vairāk digitāli pieejamo aktivitāšu daudzveidības”, “nakts sporta turnīri un vairāk brīvā laika aktivitāšu jauniešiem vakaros”, “atpūtas un spēļu māju”, “mūzikas klubi, mākslas aktivitātes, datorzināšanu klubiņi”, “kādas profesionālākas deju klases”, “vasarā filmu vakari uz lielā ekrāna pilssalā”, “labā slidotava”, “koncerti ar jauniešu vidū pazīstamiem māksliniekiem”.

2.3.attēls Respondentu viedoklis par to kāda veida digitālas aktivitātes viņus interesētu, skaits un % (109 atbildes)

Daudzi respondenti 44 (40,4%) norādījuši, ka labprāt piedalītos, apmeklētu apmācības vai kursus digitālajā jomā (programmēšana, grafiskais dizains, foto/video multimediji u.c.), tā pat daudz jauniešu (39 jeb 35,8% no 109) labprāt pievienotos tiešsaistes spēļošanai, izmantojot discord kanālu. 29 respondenti (26,6%) norādījušim ka vēlētos veidot jauniešu podkāstus vai citu saturu, arī iesaistoties brīvprātīgajā darbā un uzturot jauniešu centra sociālo tīklu kontus.

2.4.attēls Kā respondenti iegūst informāciju par pasākumiem,aktivitātēm jauniešiem Alūksnes novadā, skaits un % (no 121)

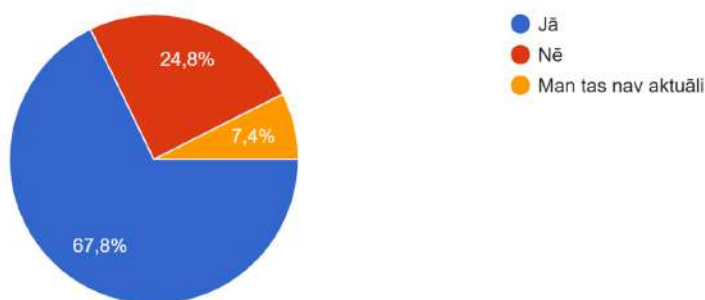
Populārākais veids kā jaunieši iegūst sev aktuālo informāciju ir no draugiem, sociālajiem tīkliem un savās skolās.

2.5.attēls Cik respondenti brīvajā laikā apmeklē MJIC “PaGalms”, % (no 121)

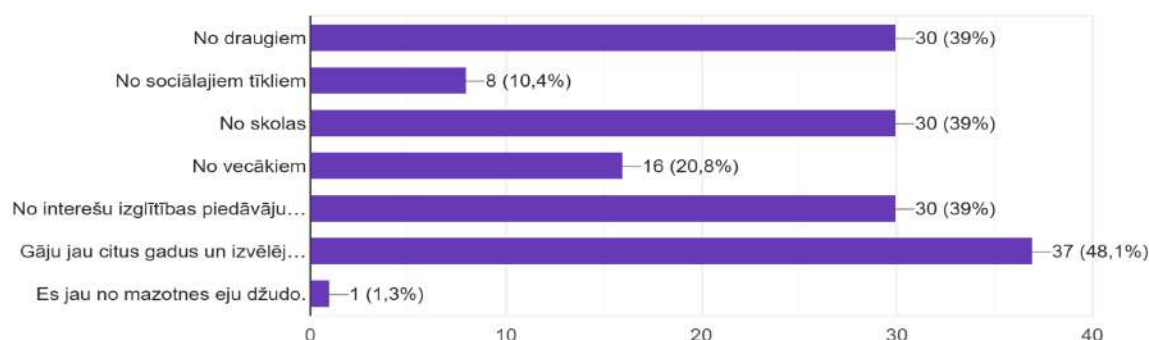
23 respondenti jeb 19% (vecumā līdz 19 gadiem) ir norādījuši, ka apmeklē MJIC “PaGalms” (Dārza ielā 8e, Alūksnē) arī brīvajā laikā. Jāņem vērā, ka liela daļa bērnu un jauniešu apmeklē centru nākot arī uz interešu izglītības programmām, kas notiek tajās pašās telpās, bet anketā atbild tieši par apmeklējumu brīvajā laikā. Kā iemeslus neapmeklēšanai jaunieši min laika trūkumu (apmeklē daudz interešu izglītības, profesionālās ievirzes programmas, nodarbojas ar sportu utt), pēc stundām dodas ar autobusu uz pagastiem. Ir jaunieši, kas norāda, ka nav informēti par to, ka var apmeklēt jauniešu centru arī ārpus pulciņiem, daudzi norāda, ka neinteresē vai labprātāk brīvo laiku pavada ar ģimeni un sev pazīstamiem cilvēkiem, daļa nejūtas ērti jauniešu centrā, jo nav klusas vietas atpūtai, mēdz būt skaļi. Ņemot vērā atbildes var secināt, ka daudziem jauniešiem trūkst informācijas vai nav uztvēruši kādas ir jauniešu centra funkcijas un ko šeit var darīt ārpus pulciņiem un skolas, jāstiprina jauniešu informētība ar aizraujošām un paskaidrojošām kampaņām (vēlams, uzrunājot jauniešus, kas apmeklē centru un veidojot video materiālus). Jāatjauno centra vizuālais tēls, iekārtojot modernu, jauniešiem piemērotu vidi-telpu brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši justos ērti un vēlētos nākt, iespējams veidojot arī kopstrādes stūrīti (coworking), lai varētu piedāvāt jauniešiem pa dienu, kamēr skolēni ir skolā, telpas izmantot lietderīgi. Jānodrošina ciešāka sadarbība starp iestādēm, lai centra darbībā iesaistītu grūti sasniedzamos jauniešus no dažādām riska grupām (zemām sekmēm, atkarībām, problēmām ģimenē, sociālās atstumtības un tml).

3. sadaļa Par interešu izglītību

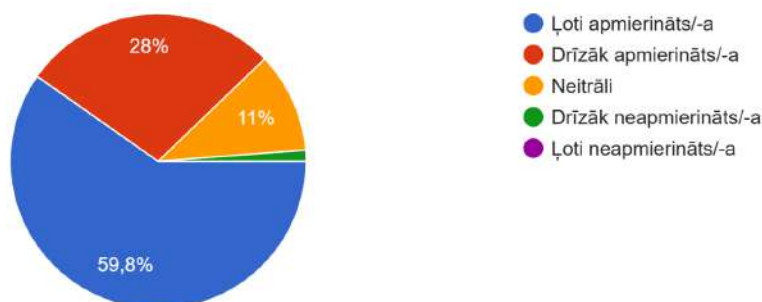
3.1.attēls Cik respondentu apmeklē kādu interešu izglītības programmu, % (no 121)

82 respondenti jeb 67,8% (vecumā līdz 19 gadiem) ir norādījuši, ka apmeklē kādu interešu izglītības programmu un 30 jeb 24,8% norādījuši, ka neapmeklē. Kad respondentiem vaicāts par iemesliem kāpēc neapmeklē nevienu pulciņu 11 jeb 36% (no 30) norādījuši, ka vienkārši nevēlas, 13 jeb 43% (no 30) piedāvātie pulciņi neatbilst viņu interesēm, bet 10 jeb 33% (no 30) neapmeklē laika ierobežojumu dēļ. Jautājot respondentiem par iemesliem kādēļ apmeklē pulciņus pārsvarā viņi norādījuši vairākus iemeslus, populārākie no tiem - "patīk un interesē tas, ko apmeklē", "lai aizpildītu brīvo laiku", "lai papildinātu zināšanas un apgūtu nākotnē noderīgas prasmes", "lai satiktos ar draugiem" un "patīk skolotāji".

3.2.attēls Kā respondenti uzzinājuši par interešu izglītības programmām, ko apmeklē, skaits un % (no 77)

Liela daļa respondentu (48,1%) norādījuši, ka konkrēto/tās interešu izglītības programmas jau apmeklējuši iepriekš un vēlējušies turpināt, tādēļ svarīgi būtu nodrošināt programmu pēctecību. Tā pat daudz respondentu 39% par piedāvājumu uzzinājuši no interešu izglītības piedāvājuma lapiņām, ko saņem skolā 1.septembrī, vēl tik pat uzzinājuši skolā un/vai no draugiem.

3.3.attēls Apmierinātība ar apmeklēto interešu izglītības programmu nodarbībām, % (no 82)

Kopumā 87,8% respondentu ir apmierināti ar nodarbībām un to norisi, savukārt, 11% ir norādījuši neitrālu pozīciju, pieļaujot, ka tie ir jaunieši, kam iespējams ir norādīts no malas, kuros pulciņos vajadzētu piedalīties (piespiedu kārtā). Vaicājot par to kā varētu

uzlabot nodarbības daudzi respondenti norādīja uz nepieciešamību uzlabot pašu dalībnieku attieksmi pret nodarbībām, tā pat varētu modernizēt un digitalizēt dažas programmas.

Kad vaicāts “Kādus mūsdienīgus/jaunus interešu izglītības pulciņus tu vēlētos apmeklēt tehniskajā jomā?”, šādas ir bijušas populārākās atbildes:

- programmēšanu;
- kaut ko saistītu ar automašīnām un tehniku;
- podkāstu veidošana;
- zīmēšana un dizains (grafiskais - lietotnēs, programmās);

Kad vaicāts “Kādus jaunus interešu izglītības pulciņus vēlētos apmeklēt kultūras jomā?”, šādas ir bijušas populārākās atbildes:

- grafiti - mūsdienu māksla;
- rokdarbi;
- pavārmāksla;
- uzstāšanās māksla, modeles;
- grafiskais dizains, digitāla māksla.

Kad vaicāts “Kādus jaunus interešu izglītības pulciņus vēlētos apmeklēt sporta jomā?”, šādas ir bijušas populārākās atbildes:

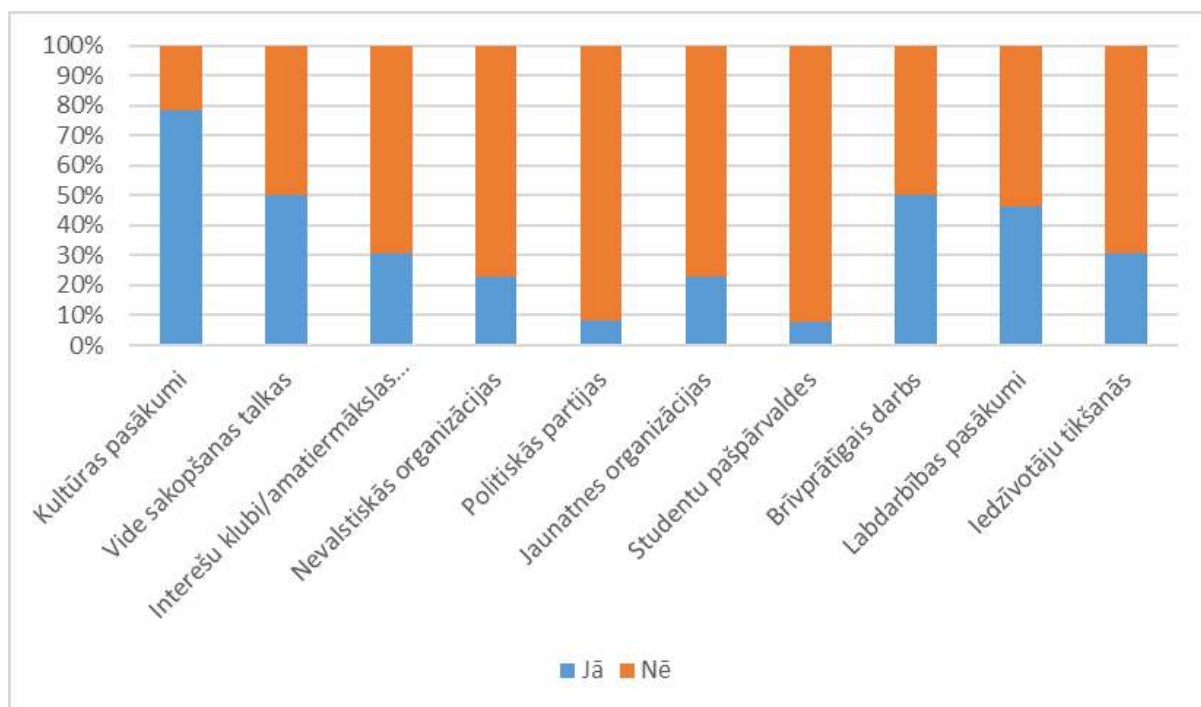
- hokejs;
- golfs, disku golfs;
- orientēšanās;
- handbols;
- skrituļdēļa savaldīšana, triki;
- bokss;
- auto-moto sports.

Vaicājot respondentiem, kas neapmeklē nevienu interešu izglītības programmu “Kādu atbalstu Tu vēlētos saņemt, lai varētu piedalīties interešu izglītībā?”, viņi norāda:

- plašāks piedāvājums (modernāks);
- transports nevis pēc stundām, bet arī pēc pulciņiem, lai nokļūtu mājās;
- daudzi norāda, ka atbalsts nav nepieciešams un vienkārši neapmeklē, jo nevēlas to darīt.

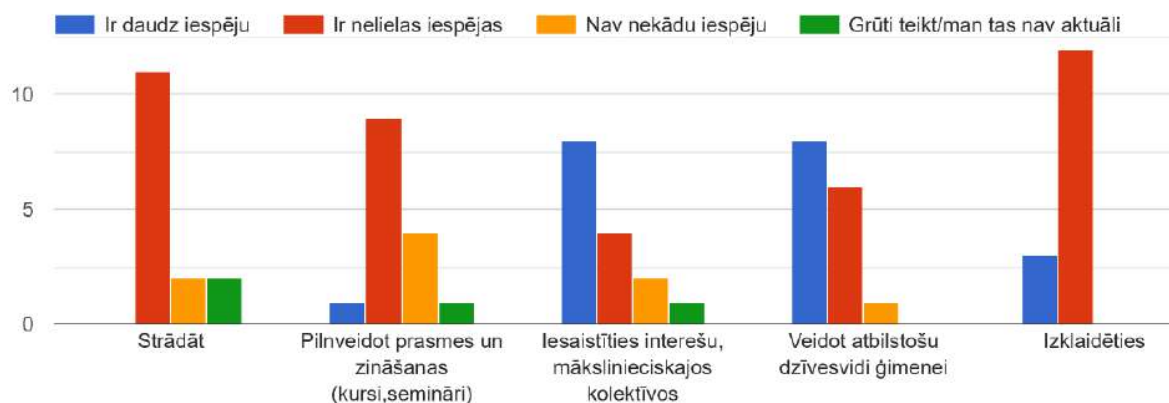
4. sadaļa “Par jauniešiem pēc 19 gadiem”

Šajā vecuma grupā no 136 respondentiem bija tikai 15 jaunieši, tomēr iegūtie rezultāti tik un tā norāda uz vispārēju situāciju un viedokli.

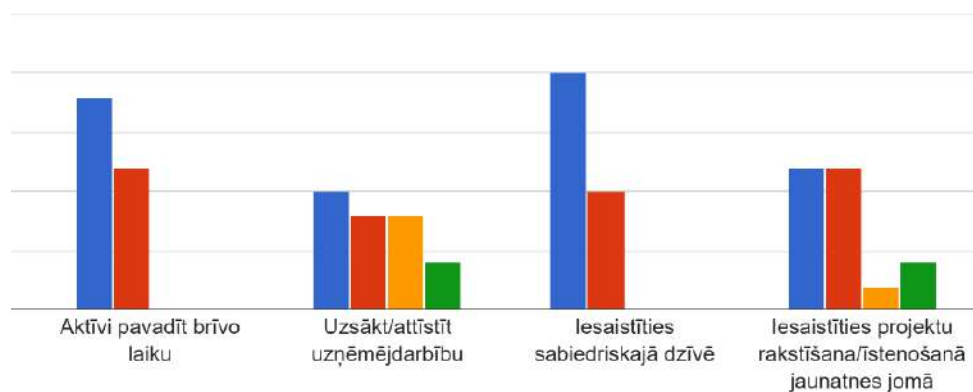

4.1.attēls Respondentu iesaiste dažāda veida aktivitātēs pēdējā gada laikā, %

Visvienkāršāk to ir izdarīt un vislabprātāk jaunieši pēc 19 gadu vecuma savā novadā apmeklē dažādus kultūras pasākumus (80% no jauniešiem šajā vecumgrupā ir norādījuši, ka ir apmeklējuši kultūras pasākumus pēdējā gada laikā). Aptuveni puse no respondentiem šajā vecuma grupā arī piedalījušies vides sakopšanas talkās un iesaistījušies brīvprātīgajā darbā. Tikai 30% norādījuši, ka ir piedalījušies kādos interešu klubos vai amatiermākslas kolektīvos. Ļoti zema ir šīs vecuma grupas jauniešu iesaiste NVO sektorā, politiskajās norisēs.

turpinājums ->

4.2.attēls Respondentu viedoklis par iespējām strādāt, dzīvot, attīstīties Alūksnes novadā, skaits

Visvairāk iespēju jaunieši pēc 19 gadiem saskata iesaistīties interešu un mākslinieciskajos kolektīvos (Alūksnes novadā iespējams dejot vairākos tautas deju kolektīvos, dziedāt ansambļos, korī, darboties grāmatu klubā, būt daļai no kādas jauniešu neformālās grupas u.c.), tāpat jaunieši novērtē Alūksni kā vietu, kur veidot atbilstošu dzīvesvidi ģimenei, viegli un ir daudz iespēju iesaistīties sabiedriskajā dzīvē un aktīvi pavadīt brīvo laiku. Pēc jauniešu domām ir tikai nelielas iespējas (grūtības) strādāt (atrast darbu), izkļaidēties (īpaši ziemas periodā), pilnveidot prasmes un zināšanas ar dažādu kursu, semināru palīdzību - šajā jautājumā noteikti vērtīgi būtu dalīties ar tiešsaistē pieejamo bezmaksas kursu informāciju un kur tos atrast, iespējams, nododot šo ziņu caur pašvaldības sociālajiem tīkliem.

Kad jautāts “Kādu pakalpojumu/aktivitāšu/brīvā laika pavadīšanas iespēju tev kā jaunam cilvēkam trūkst Alūksnes novadā (ja attiecināms norādi pilsētu vai pagastu)?” jauniešu atbildes ir sekojošas:

- “Manuprāt, pietrūkst sadarbības ar universitātēm un uzņēmumiem, lai jau vidusskolā varētu izmēģināt un izprast dažādas iespējas. Kā minēju, ir dažādas augsti apmaksātas profesijas, kuras ir pieprasītas. Ir uzņēmumi, kas ražo robotu sistēmas, inovatīvus materiālus, satelītus (piem. NanoAvionic Lietuvā) ar domu izzināt iespējas attīstīt sevi specīgās un inovatīvās nozarēs. Manuprāt, tas kas tiek piedāvāts atpaliek no tā kur pasaule jau ir nokļuvusi. Būtu forši, ja veicinātu jauniešus veidot SMU. Ar domu, kā mēs varam būt daļa no šīm progresīvajām nozarēm kā AI, kosmoss, viedie materiāli, aizsardzības nozare u.c.”;
- Dažādi individuālie uzdevumi, kas paveicami kopā ar ģimeni (covid 19 periodā superīgi bija actionbound);
- Grāmatu mīlētāju klubu, pasākumi suņu saimniekiem, pasākumi diviem (precētiem jauniem pāriem, galda spēļu vakari (bet ne tikai bērniem, bet arī jauniešiem 20+);
- Vasaras sezonā varētu uz ezera izveidot veikparku, piepūšamas aktivitātēs bērniem un jauniešiem;
- Peldbaseins;
- Jauniešu grupas visā novadā;
- Būtu jauki, ja būtu kinoteātris, novērtētu arī kādu vietu, kur katrs varētu iet pasēdēt, pastrādāt (coworking telpas).

Kad vaicāts “Par ko būtu jābūt projektiem (tēmām) un kādām aktivitātēm, lai Tu vēlētos iesaistīties?” šīs ir populārākās atbildes:

- Mārketingu - digitālo;
- Alūksnes pilsētas attīstības projekti;
- Piemēram, kāds praktisks projekts, kā pēc vidusskolas izveidot karjeru lai nopelnītu vismaz 3000 eur dzīvojot Alūksnē. (Tas jau ir pamats dzīvesvietas un ģimenes veidošanai tepat un nepārvākties);
- Kāds novirziens ģimenēm, piemēram, kādas radošās aktivitātes vai uzdevumi ģimībiešu tiesības, vīriešu izglītošana par sievietēm, bērniem un jauniešiem pasākumi par seksuālo izglītību, “brīvdienas” māmiņām (labprāt pieskatītu kādu bērnu, kamēr mammai tiktu sagādāta kāda jauka, relaksējoša aktivitāte. mēneš(bez maksas);
- Eco lifestyle, dārzkopības pamati;
- Par mūziku, foto un video.